

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА (ЕО) № 631/2004

от 31 март 2004 година

за изменение на Регламент на Съвета (ЕИО) № 1408/71 за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, и на Регламент на Съвета (ЕИО) № 574/72 за определяне на реда за прилагане на Регламент (ЕИО) № 1408/71, по отношение на уеднаквяването на правата и опростяването на процедурите

(Текст от значение за ЕИП и за Швейцария)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 42 и 308 от него,

като взеха предвид заключенията на Европейския съвет в Барселона на 15 и 16 март 2002 г. относно създаването на европейска здравноосигурителна карта,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

след консултации с Комитета на регионите,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора²,

като имат предвид, че:

(1) Съгласно заключенията на Европейския съвет в Барселона на 15 и 16 март 2002 г. европейска здравноосигурителна карта трябва да замести съществуващите хартиени формуляри, които са необходими за здравно лечение в друга държава-членка. Комисията беше призвана да представи предложение в този смисъл преди Европейския съвет през пролетта на 2003 г. Тази карта трябва да опрости процедурите.

(2) За да се постигне и дори да се надмине тази цел чрез оптимизиране на предимствата, които предлага европейската здравноосигурителна карта за осигурените лица и институциите, са необходими някои промени в Регламент на Съвета (ЕИО) № 1408/71 от 14 юни 1971 г. за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността³.

(3) Понастоящем Регламент (ЕИО) № 1408/71 предвижда достъп до различни видове обезщетения в натура по време на престой в държава-членка, различна от компетентната държава или от държавата по пребиваване, в зависимост от категорията, към която спада осигуреното лице, и прави разграничение между “непосредствено необходима помощ” и

¹ ОВ, бр. С 32, 5.2.2004 г., стр. 78.

² Становище на Европейския парламент от 4 декември 2003 г. и Решение на Съвета от 4 март 2004 г.

³ ОВ, бр. L 149, 5.7.1971 г., стр. 2. Регламент, консолидиран с Регламент (ЕО) № 118/97 (ОВ, бр. L 28, 30.1.1997 г., стр. 1) и последно изменен с Регламент на Европейския парламент и на Съвета (ЕО) № 1386/2001 (ОВ, бр. L 187, 10.7.2001 г., стр. 1).

“необходима помощ”. С оглед на осигуряването на по-голяма закрила на осигурените лица, трябва да се предвиди разпоредба за уеднаквяване на правата на всички осигурени лица по отношение на достъпа до обезщетения в натура по време на престой в държава-членка, различна от държавата, в която съответното лице е осигурено или пребивава. При тези условия всички осигурени лица имат право на обезщетения в натура, които се налагат по медицински причини по време на престоя им на територията на друга държава-членка, като се взема предвид естеството на обезщетенията и очакваната продължителност на пребиваването.

(4) От съществено значение е да се предприемат всички мерки, които да гарантират правилното прилагане на разпоредбите на член 22, параграф 1, буква “а”, (i) във всички държави-членки, особено от доставчиците на помощ.

(5) За някои видове непрекъснато лечение, които изискват специфична инфраструктура, като диализа например, за пациента е от съществено значение наличието на лечение по време на пребиваването му в друга държава-членка. В тази връзка Административната комисия изготвя списък на обезщетения в натура, които подлежат на предварително споразумение между осигуреното лице и институцията, която осигурява лечението, за да се гарантира наличието на помощ и свободата на осигуреното лице да има престой в друга държава-членка.

(6) По принцип, достъп до обезщетения в натура по време на престой в друга държава-членка се предоставя при представяне на съответния формуляр, който е предвиден в Регламент на Съвета (ЕИО) № 574/72 от 21 март 1972 г. за определяне на реда за прилагане на Регламент (ЕИО) № 1408/71⁴. Някои държави-членки все още изискват, макар и формално, а не на практика, извършването на допълнителни формалности при пристигане на тяхна територия. Тези изисквания, особено задължението за системно и предварително представяне на заверена декларация пред институцията по престой, която удостоверява правото на обезщетения в натура, днес изглеждат с ненужно ограничителен характер и възпрепятстват свободното движение на заинтересованите лица.

(7) Държавите-членки следва да гарантират предоставянето на подходяща информация относно въведените с настоящия регламент промени в правата и задълженията.

(8) За ефективното и безпристрастно прилагане на Регламент (ЕИО) № 1408/71 е необходимо сътрудничество между институциите и лицата, включени в приложното поле на споменатия регламент. Това сътрудничество предполага, както от страна на институциите, така и от страна на осигурените лица, предоставянето на пълна информация за всички промени, които биха могли да засягат правото на обезщетения, като прекратяване или промяна на трудовата или самостоятелната трудова заетост на осигуреното лице, евентуална промяна на престоя или пребиваването на въпросното лице или на член на неговото семейство, промени в семейното положение или промени в законодателството.

(9) Предвид сложността на някои отделни положения, свързани с движението на лица, следва да се предвиди механизъм, който да позволява на институциите да вземат решения по отделни случаи, в които различните тълкувания на Регламент (ЕИО) № 1408/71 и на регламента за неговото прилагане биха могли да застрашават правата на съответното лице. Ако не може да се намери решение, с което да се зачитат всички права на

---

⁴ ОВ, бр. L 74, 27.3.1972 г., стр. 1. Регламент, консолидиран с Регламент (ЕО) № 118/97 и последно изменен с Регламент на Комисията (ЕО) №1851/2003 (ОВ, бр. L 271, 22.10.2003 г., стр. 3).

заинтересованото лице, следва да се предвиди възможност за сезиране на Административната комисия.

(10) С оглед привеждане на регламента в съответствие с развитието в областта на обработката на данни, в която европейската здравноосигурителна карта е съществен елемент, тъй като в дългосрочен план тя е предвидена да представлява електронен носител, който да може да се чете във всички държави-членки, следва да се изменят някои членове от Регламент (ЕИО) № 574/72, за да бъде включено понятието за документ като всяко съдържание, независимо от неговия носител, писмено на хартиен носител или съхранявано в електронна форма, или под формата на звуков, визуален или аудиовизуален запис,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕИО) № 1408/71 се изменя, както следва:

1. Член 22 се изменя, както следва:

(а) алинея 1, буква “а” се заменя със следното:

“а) чието състояние изисква обезщетения в натура, които са необходими по медицински причини по време на престой на територията на друга държава-членка, като се взема предвид естеството на обезщетенията и очакваната продължителност на престой;”

(б) добавя се следният параграф:

“1а. Административната комисия изготвя списък на обезщетения в натура, които за да бъдат предоставяни по време на престой в друга държава-членка, от практически съображения изискват предварително споразумение между заинтересованото лице и институцията, която предоставя помощ;”

(в) в параграф 3, алинея първа се заменя със следното:

“Разпоредбите на параграф 1, 1а и 2 се прилагат по аналогия за членове на семейството на заето или самостоятелно заето лице.”

2. Член 22а се заменя със следното:

“Член 22а

Особени правила за някои категории лица

Независимо от разпоредбите на член 2, разпоредбите на член 22, параграф 1, буква “а” и “в” и параграф 1а се прилагат и за лица, които са граждани на една от държавите-членки, и които са осигурени съгласно законодателството на държава-членка, както и за членовете на техните семейства, които пребивават заедно с тях.”

3. Член 22б се заличава.

4. Член 25 се изменя, както следва:

(а) параграф 1 се заменя със следното:

“1. Безработно лице, което преди това е било заето или самостоятелно заето и за което се прилагат разпоредбите на член 69, параграф 1 или член 71, параграф 1, буква “б”, (ii), и което отговаря на условията, определени в законодателството на компетентната държава за придобиване на право на парични обезщетения и обезщетения в натура, като при необходимост се вземат предвид разпоредбите на член 18, за посочения в член 69, параграф 1, буква “в” период получава:

(а) обезщетения в натура, които са необходими по медицински причини за това лице по време на пребиваването му на територията на държавата-членка, в която то търси работа, като се взема предвид естеството на обезщетенията и очакваната продължителност на престой. Тези обезщетения в натура се предоставят от името на компетентната институция от институцията на държавата-членка, в която лицето търси работа, в съответствие с разпоредбите на прилаганото от последната институция законодателство, все едно, че лицето е осигурено при нея;

(б) паричните обезщетения, които се предоставят от компетентната институция в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателство. Въпреки това, по споразумение между компетентната институция и институцията на държавата-членка, в която безработното лице търси работа, обезщетенията могат да се предоставят от последната институция от името на първата институция в съответствие с разпоредбите на законодателството на компетентната държава. За периода, през който се получават парични обезщетения, не се предоставят обезщетения за безработица по член 69, параграф 1.”

(б) добавя се следният параграф:

“1а. Разпоредбите на член 22, параграф 1а се прилагат по аналогия.”;

5. Член 31 се заменя със следното:

“Член 31

Пребиваване на пенсионер и/или членове на неговото семейство в държава-членка, различна от държавата им на пребиваване

1. Пенсионер, който има право на пенсия или пенсии съгласно законодателството на една държава-членка или на пенсии съгласно законодателството на две или повече държави-членки, и който има право на обезщетения съгласно законодателството на една от тези държави, заедно с членовете на неговото семейство, които имат престой на територията на държава-членка, различна от държавата им на пребиваване, получават:

(а) обезщетенията в натура, които са необходими по медицински причини по време на пребиваване на територията на държавата-членка, различна от държавата на пребиваване, като се вземат предвид естеството на обезщетенията и очакваната продължителност на престоя. Тези обезщетения в натура се предоставят от институцията по място на престой в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателството, от името на институцията по пребиваване на пенсионера или на членовете на неговото семейство;

(б) паричните обезщетения, които по целесъобразност се предоставят от компетентната институция, определена в член 27 или член 28, параграф 2, в съответствие с разпоредбите на прилаганото от нея законодателство. Въпреки това, по споразумение между компетентната институция и институцията по престой, тези обезщетения могат да се предоставят от последната институция от името на първата институция, в съответствие с разпоредбите на законодателството на компетентната държава.

2. Разпоредбите на член 22, параграф 1а се прилагат по аналогия.”

6. Член 34а се заменя със следното:

“Член 34а

Особени разпоредби за студенти и членове на техните семейства

Разпоредбите на членове 18, 19, 22, параграф 1, букви “а” и “в” и параграф 1а, член 22, параграф 2, алинея втора, член 22, параграф 3, членове 23 и 24, и раздел 6 и 7 се прилагат по аналогия за студенти и членове на техните семейства, в зависимост от случая.”

7. Член 34б се заличава;

8. добавя се следният член:

“Член 84а

Взаимоотношения между институциите и лицата, включени в приложното поле на настоящия регламент

1. Институциите и лицата, включени в приложното поле на настоящия регламент, са длъжни взаимно да си предоставят информация и да си сътрудничат с оглед гарантиране на правилното прилагане на настоящия регламент.

Институциите, в съответствие с принципа на добрата администрация, в разумен срок отговарят на всички запитвания и в тази връзка предоставят на заинтересованите лица всякаква информация, която е необходима за упражняване на предоставените им с настоящия регламент права.

Заинтересованите лица във възможно най-кратък срок информират институциите на компетентната държава и на държавата по пребиваване за всички промени в личното или семейното им положение, които засягат правото им на обезщетения съгласно настоящия регламент.

2. Неспазването на задължението за предоставяне на информация, посочено в параграф 1, алинея трета, може да доведе до прилагането на съразмерни мерки в съответствие с националното право. Независимо от това, тези мерки трябва да са равностойни на мерките, които се прилагат в подобни ситуации съгласно вътрешното право и не трябва да правят невъзможно или практически прекомерно трудно за заявителите да упражняват предоставените им съгласно настоящия регламент права.

3. В случай на затруднения при тълкуването или прилагането на настоящия регламент, които биха могли за застрашат правата на лице, включено в неговото приложно поле, институцията на компетентната държава или на държавата по пребиваване на заинтересованото лице се свързва с институцията(ите) на съответната(ите) държава(и)-членка(и). Ако в разумен срок не може да се намери решение, заинтересованите органи могат да поискат намесата на Административната комисия.”

Член 2

Регламент (ЕИО) № 574/72 се изменя, както следва:

1. В член 2, параграф 1 се заменя със следното:

“1. Образците на документите, които са необходими за прилагането на регламента и на регламента за прилагане, се изготвят от Административната комисия.

Тези документи могат да се предават между институциите на хартиен или друг носител, или по телематичен път под формата на електронни съобщения в съответствие с разпоредбите на Дял VIa. Обмяната на информация по телематичен път подлежи на споразумение между компетентните органи или органите, определени от компетентните органи на изпращащата държава-членка и тези на получаващата държава-членка;”

2. В член 17, параграфи 6 и 7 се заличават;

3. В член 19a, параграф 2 се заменя със следното:

“2. Разпоредбите на член 17, параграф 9 от регламента за прилагане се прилагат по аналогия.”

4. Член 20 се заличава;

5. Член 21 се заменя със следното:

“Член 21

Обезщетения в натура в случай на престой в държава-членка, различна от компетентната държава

1. За да получава обезщетения в натура съгласно член 22, параграф 1, буква “а”, (i) от регламента, заето или самостоятелно заето лице представя на доставчика на помощ документ, издаден от компетентната институция, който удостоверява, че лицето има право на обезщетения в натура. Този документ се изготвя в съответствие с разпоредбите на член 2. Ако съответното лице не може да представи този документ, то се обръща към институцията по престой, която изисква от компетентната институция заверена декларация, с която се удостоверява, че съответното лице има право на обезщетения в натура.

Във всеки отделен случай, документ, издаден от компетентната институция за право на обезщетения в съответствие с член 22, параграф 1, буква “а”, (i) от регламента, за доставчика на помощ има същата стойност като национално

доказателство за правата на лицата, които са осигурени при институцията по престой.

2. Разпоредбите на член 17, параграф 9 от регламента за прилагане се прилагат по аналогия.”

6. В член 22, параграф 2 се заменя със следното:

“2. Разпоредбите на член 17, параграф 9 от регламента за прилагане се прилагат по аналогия.”

7. В член 23, параграф втори се заменя със следното:

“Въпреки това, в случаите, посочени в алинея втора на член 22, параграф 3 от регламента, институцията по пребиваване и законодателството на страната по пребиваване на членовете на семейството се считат съответно за компетентна институция и за законодателство на компетентната държава по смисъла на член 17, параграф 9, членове 21 и 22 от регламента за прилагане.”

8. Член 26 се изменя, както следва:

(а) параграф 1 се заменя със следното:

“1. За да получава обезщетения в натура съгласно член 25, параграф 1, буква “а” и параграф 1а от регламента, безработно лице или придружаващ го член на семейството представя на доставчика на помощ документ, издаден от компетентната институция, който удостоверява, че лицето има право на обезщетения в натура. Този документ се изготвя в съответствие с разпоредбите на член 2. Ако съответното лице не може да представи този документ, то се обръща към институцията по престой, която изисква от компетентната институция заверена декларация, с която се удостоверява, че съответното лице има право на обезщетения в натура.

Във всеки отделен случай, документ, издаден от компетентната институция за право на обезщетения в съответствие с член 25, параграф 1, буква “а” от регламента, за доставчика на помощ има същата стойност като национално доказателство за правата на лицата, които са осигурени при институцията на мястото, където е отишло безработното лице.”

(б) добавя се следният параграф:

“1а. За да получава парични обезщетения за себе си и за членовете на своето семейство съгласно член 25, параграф 1, буква “б” от регламента, безработно лице представя на осигурителната институция на мястото, където е отишло, заверена декларация, за която преди заминаването си лицето е подало заявление пред компетентната осигурителна институция. Ако безработното лице не представи тази заверена декларация, институцията на мястото, където същото е отишло, я получава от компетентната институция. Тази заверена декларация трябва да удостоверява наличието на право на въпросните обезщетения при условията, посочени в член 69, параграф 1, буква “а” от регламента, да се посочва продължителността на това право, като се вземат предвид разпоредбите на член 69, параграф 1, буква “в” от регламента и, в случай на неработоспособност или хоспитализация, да се посочва размера на подлежащите на предоставяне парични

обезщетения, по целесъобразност чрез здравна осигуровка през гореспоменатия период.”

(в) параграф 3 се заменя със следното:

“3. Разпоредбите на член 17, параграф 9 от регламента за прилагане се прилагат по аналогия.”

9. Член 31 се заменя със следното:

“Член 31

Обезщетения в натура за пенсионери и членове на техните семейства, които имат престой в държава-членка, различна от държавата им на пребиваване

1. За да получава обезщетения в натура съгласно член 31 от регламента, пенсионер представя на доставчика на помощ документ, издаден от институцията по пребиваване, който удостоверява, че той има право на обезщетения в натура. Този документ се изготвя в съответствие с разпоредбите на член 2. Ако съответното лице не може да представи този документ, то се обръща към институцията по престой, която изисква от институцията по пребиваване заверена декларация, с която се удостоверява, че съответното лице има право на обезщетения в натура.

Във всеки отделен случай, документ, издаден от компетентната институция за право на обезщетения в съответствие с член 31 от регламента, за доставчика на помощ има същата стойност като национално доказателство за правата на лицата, които са осигурени при институцията по престой.

2. Разпоредбите на член 17, параграф 9 от регламента за прилагане се прилагат по аналогия.

3. Разпоредбите на параграф 1 и 2 се прилагат по аналогия по отношение на предоставянето на обезщетения в натура на членовете на семейството, включени в приложното поле на член 31 от регламента. Ако тези членове на семейството пребивават на територията на държава-членка, различна от тази, в която пребивава пенсионерът, документът, посочен в параграф 1, се издава от институцията им на пребиваване.”;

10. В член 117, параграф 1 се заменя със следното:

“1. Въз основа на проучванията и предложенията на Техническата комисия, посочена в член 117в от регламента за прилагане, Административната комисия привежда образците на документи в съответствие с новите техники за обработка на данни, както и начините за подаване и процедурите за предаване на данни, които са необходими за прилагането на регламента и на регламента за прилагане.”

Член 3

Държавите-членки гарантират предоставянето на подходяща информация относно промените във въведените с настоящия регламент права и задължения.

Член 4

С цел прилагане на настоящия регламент, институциите в държавата на престои гарантират, че всички доставчици на помощ са напълно запознати с критериите, определени в член 22, параграф 1, буква “а”, (i) от Регламент (ЕИО) № 1408/71.

Член 5

Настоящият регламент влиза в сила на 1 юни 2004 г.

Най-късно до 1 юли 2004 г. се гарантира пряк достъп до доставчиците на помощ.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и е пряко приложим във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 31 март 2004 година.

За Европейския парламент
Председател
P. Cox

За Съвета
Председател
D. Roche